

Bilaga 1: Utbyggnadsvision

2009-06-10

Visionen Kungens kurva Skärholmen

Kungens kurva Skärholmen är en levande förstad med en attraktiv mix av handel, arbete, bostäder, kultur och rekreation. Allt inom räckhåll gör området till ett alternativ till city.

Förfart Stockholm, Södertörnsleden och Spårväg Syd gör det lätt att komma hit oavsett var man är i regionen. Ett lättorienterat hållbart kommunikationssystem med säkra, trygga och upplevelserika bil-, gång- och cykelvägar gör det enkelt att ta sig emellan Kungens kurva Skärholmens olika delar och skapar attraktiva miljöer för uteserveringar och oväntade möten.

Tillsammans utgör Kungens kurva Skärholmen Skandinaviens mest attraktiva och största område inom familjeshopping. Besökare njuter av områdets turist- och upplevelseattraktioner och ett mångsidigt utbud av varor.

Arbetsplatser, butiker, bostäder, den mångkulturella och pulserande atmosfären tillsammans med den goda miljön har skapat en levande förstad.

Flera stora projekt har genomförts

Till 2030 har flera stora projekt genomförts. I omlandet (Bredäng, Sätra, Skärholmen, Smista, Segeltorp, Vårberg och Vårberg Gård,) har det byggts ca 3 000 lägenheter. Förfart Stockholm har byggts ut och har varit i drift sedan år 2020, vilket har förstärkt områdets strategiska läge i regionen och har ökat attraktionskraften för hela den regionala kärnan.

Spårväg Syd vars sträckning går mellan Älvsjö och Flemingsberg via Fruängen, Skärholmen, Kungens kurva och Masmö har färdigställts. Detta har skapat goda förbindelser mellan de olika områdena och knutit samman kollektivtrafiksystemen i form av bussar, tunnelbana, pendel- och regionaltåg. Ett hållplatsläge har förlagts till Skärholmens centrum med god tillgänglighet till tunnelbanan och såväl bostäder som centrumanläggningen. Ytterligare ett hållplatsläge har förlagts till Dialoggatan, vilket gett god tillgänglighet till de centrala delarna av Kungens kurva. Hållplatslägen finns också vid Smista allé och vid Kungens kurvaleden.

Kungens kurvas norra trafikplats har även byggts om för bättre tillgänglighet till området för såväl bilar som gående och cyklister. Genom att Vårbergsvägen på ett tydligt sätt kopplats samman med Ekgårdsvägen har framkomligheten och kapaciteten blivit mycket bättre. Det har också blivit lättare att ta sig mellan Kungens kurva och Skärholmen som gående eller cyklist sedan den nya spårvägsbron över E4/E20 försetts med en gång- och cykelbana. Ett mer lättorienterat trafiknät med enklare kopplingar mellan det lokala och regionala trafiknätet har skapats.

Fortsatt utbyggnad av Skärholmens centrum och Kungens kurva

Söder om Vårbergsvägen har ny bebyggelse uppförts och gatan har utvecklats till en stadsgata. Bebyggelsen på båda sidor om E4/E20 har närmast sig varandra, vilket har lett till att den regionala kärnan gör sig påmind för alla som passerar på E4/E20. På längre sikt har utbyggnaden av de båda områdena kopplats till en första överdäckning med bostäder och kommersiella lokaler över E20 och med en högre byggnad, som har skapat en södra entré till Stockholm the Capital of

Scandinavia. De centrala delarna av området erbjuder nu även en mängd olika upplevelser liksom attraktiv kontorsbebyggelse och hotellbebyggelse kopplat till shopping. Nya anläggningar för upplevelser och idrott har tillkommit och kulturutbudet har utvecklats ytterligare. Den goda mixen av handel- och upplevelseverksamheter har lett till ett samarbete med ledande aktörer i området för satsningar på utbildning inom handel och turism.

Attraktionskraften har drivit fram ett effektivare utnyttjande av fastigheterna med en tätare och högre bebyggelsestruktur och nya lösningar för parkeringar. Allt fler av de stora markparkeringarna har ersatts av parkeringar i mindre enheter eller av parkeringshus, antingen fristående eller inbyggda i anläggningarna. Det nya gatunätet som vuxit fram har delat av de stora fastigheterna i mindre kvarter. Fastighetsägarna har utvecklat sina byggnader, som i många fall är deras flaggskeppsbutiker, så att en intressantare arkitektur med ett flertal signaturbyggnader, som väcker uppmärksamheten från förbipasserande, har ersatt de tidigare mer anonyma byggnaderna.

Det har skett en fortsatt utveckling av området i form av nya kommunikationsstråk, nya byggnader, mer handel och nya verksamheter. Ny bebyggelse har tillkommit både på obebyggda fastigheter och som komplement på redan befintliga fastigheter. I de befintliga kontors- och industribyggnaderna, som tidigare stått tomma, har nya verksamheter etablerats. Utbyggnaden av snabbspårvägen har ytterligare förstärkt Dialoggatan som ett viktigt kommunikationsstråk med en centralt belägen hållplats och därmed en central nod i området. Spårvägen har även inneburit att flera arbetsplatser har lokaliserats till området. Söder om Kungens kurva leden har ny bebyggelse för verksamheter uppförts, vilket har blivit möjligt sedan gränsen för Gömmarens naturreservat ändrats. I området sydost om den nya trafikplatsen och kring Lindvretens trafikplats har ny bebyggelse tillkommit liksom i området söder om stenkrossen.

Den offentliga miljön har förbättrats med bland annat nya torgbildningar, mötesplatser samt trevliga och tillgängliga stråk, bland annat längs det befintliga vattenledningsstråket. Gång- och cykelvägnätet har blivit väl utbyggt. Därmed har det skapats en tryggare och säkrare och mer stadslig karaktär i området, vilket också inneburit att allt fler väljer att gå eller cykla i området. Stockholms stad och Huddinge kommun har infört en gemensam skyltning och gestaltning av den offentliga miljön och nya förbindelser, såsom gång- och cykelvägar samt allmänna ytor. Gatunätet har förstärkts med nya lokalgator bland annat har Tangentvägen förlängts fram till Dialoggatan. Det har fått till följd att trafiken fördelas bättre och det har blivit en jämnare belastning av trafiknätet inne i området. Gatorna har uppgraderats både ur trafiksäkerhetssynpunkt och ur gestaltningssynpunkt. På flera håll har de kompletterats med långsgående parkeringar, trottoarer, ny markbeläggning och möblering.

Kraftledningen har markförlagts genom sydvästra delen av Kungens kurva och på sträckan Lindvretens trafikplats till transformatorstationen i Bredäng. Detta har medfört att det nu har blivit möjligt att bebygga de områden där kraftledningen tidigare lagt hinder i vägen.

Nya verksamheter och bostäder i Bredäng – Sätra och Smista Allé

Det har skapats nya möjligheter för näringslivsutveckling i Bredäng-Sätra verksamhetsområde och ett antal nya branscher håller på att etablera sig. Några nyckelföretag har byggt sina lokaler med entréer mot Skärholmsvägen.

Skärholmsvägen (Bredäng/Sätra) har blivit en ny stadsboulevard, och byggts om från en fyrfältig matarled till en trädplanterad stadsgata med lokaler i bottenvåningarna, gång- och cykelvägar på båda sidor och möjlighet till angöring och korttidsparkering. Ny bebyggelse i form av bostäder

och arbetsplatser har uppförts längs med vägens sträckning. Bostadsbebyggelsen finns mest på norra sidan medan södra sidan av Skärholmsvägen mest innehåller byggnader för verksamheter. Bredängs trafikplats har blivit ombyggd till en mer välkomnande entré till området utformad som en platsbildning med en rondell.

Längs Smista Allé har nya verksamheter efter hand etablerats och hela området längs E20 är nu bebyggt. Kring spårväghållplatsen är bebyggelsen lite högre och tätare vilket ger ett bra skydd för den intilliggande bostadsbebyggelsen. Bostäder har också tillkommit på tidigare obebyggda områden söder om Smista Allé. Genom gångbron över E20 har Sätra och Smista närmast sig varandra och områdena har mycket bra tillgänglighet genom spårväghållplatsen i Smista och tunnelbanestationen i Sätra.

Välkomnande entréer till naturreservaten

Både Gömmaren och Sätmaskogens naturreservat har fått tydliga och formgivna entréer. Skyltningen till de båda områdena har utformats på liknande sätt. Mellan de båda naturreservaten har det skapats ett attraktivt och välskyltat gångstråk som förbinder Sätmaskogen och Gömmaren med varandra. Gångstråket passerar genom park och grönstråk i Vårberg och passerar över E4/E20 vid den nya trafikplatsen. Detta har ökat tillgängligheten till de båda naturreservaten.